

“Involta” Ilmiy Jurnali

Vebsayt: <https://involta.uz/>

“YANGI O‘ZBEKISTON — MA’RIFATLI JAMIYAT” KONSEPSIYASINI AMALGA OSHIRISH

Nasretdinova Oltinoy

*Насретдинова Олтиной Пўлатовна. Фаргона вилояти юридик
техникумининг Ёшлар билан ишилаш бўйича директор ўринбосари. ТДЮУ
магистранти*

Annotasiya: Ushbu maqolada yangi O’zbekistonda erkin va farovon yashaylik g’oyasi asosida yuksak ma’naviyatli jamiyatni yaratishda yoshlarning roli va ularni qalban birlashtirish mavzusi yoritilgan. Amaliy natijadorlik, inson manfaatlarini ta’minlash – jamiyatni isloh etishning bosh maqsadidir. Milliy taraqqiyot yo’limizni qat’iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko’taramiz.

Kalit so’zlar: Imom Buxoriy, Uchinchi Renessans, fan olimpiadalari, shaxmat toji, tashabbus, konvensiya.

Аннотация: В данной статье рассматривается роль молодежи в создании энергичного общества, основанного на идее свободной и благополучной жизни в новом Узбекистане и объединяющей их в сердце. Практическая эффективность и интересы народа являются основными целями социальной

реформы. Мы решительно продолжим наш путь национального развития и выведем его на новый уровень.

Ключевые слова: Имам Бухари, Третье Возрождение, олимпиады по науке, шахматная корона, инициатива, конвенция.

Annotation: This article discusses the role of youth in creating an energetic society based on the idea of a free and prosperous life in the new Uzbekistan and uniting them in the heart. Practical efficiency and the interests of the people are the main goals of social reform. We will resolutely continue our path of national development and take it to a new level.

Key words: Imam Bukhari, Third Renaissance, science olympiads, chess crown, initiative, convention.

Mamlakatimizni 2017 — 2021-yillarda rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatlar strategiyasi doirasida o‘tgan davr mobaynida davlat va jamiyat hayotining barcha sohalarini tubdan isloh etishga qaratilgan 300 ga yaqin qonun, 4 mingdan ziyod O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti qarorlari qabul qilindi.

Shuningdek, inson huquqlarini ta’minalash, davlat organlarining hisobdorligi va ochiqligini kuchaytirish hamda fuqarolik jamiyati institutlari, ommaviy axborot vositalarining roli, aholi va jamoat birlashmalarining siyosiy faolligini oshirish bo‘yicha tizimli ishlar amalga oshirildi.

Milliy iqtisodiyotni isloh qilish borasida tashqi savdo, soliq va moliya siyosatini liberallashtirish, tadbirkorlikni qo‘llab-quvvatlash va xususiy mulk daxlsizligini kafolatlash, qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini chuqur qayta ishlashni tashkil etish hamda hududlarni jadal rivojlantirishni ta’minalash bo‘yicha ta’sirchan choralar ko‘rildi.

Fuqarolarning ijtimoiy himoyasini kuchaytirish va kambag‘allikni qisqartirish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishi sifatida belgilanib, aholini yangi ish o‘rinlari va kafolatli daromad manbai, malakali tibbiy va ta’lim xizmatlari, munosib yashash sharoitlari bilan ta’minalash sifat jihatidan yangi bosqichga ko‘tarildi.

So‘nggi besh yillik islohotlarning natijasida mamlakatimizda Yangi O‘zbekistonni

barpo etishning zarur siyosiy-huquqiy, ijtimoiy-iqtisodiy va ilmiy-ma'rifiy asoslari yaratildi.

Bugun xalqimiz hayotida ulkan sifat o'zgarishlari yuz bermoqda. Jumladan, Prezidentimiz Shavkat Miromonovich Mirziyoyevning tashabbusi bilan “2017–2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi”ning qabul qilinishi mamlakatimizda tub demokratik islohotlar, transformatsion o'zgarishlar davrini boshlab berdi. Harakatlar strategiyasi doirasida amalga oshirilgan, oshirilayotgan ishlar barcha sohalarni qamrab oldi. Eng asosiysi, mamlakatimizda insonning huquq va erkinliklarini, sha'nini, qadr-qimmatini, manfaatlarini, davlat organlarining jamiyat oldida hisobdorligini ta'minlash islohotlarning bosh maqsadi etib belgilandi.

Ayniqsa, xalq bilan muloqot qilish, majburiy mehnat va bolalar mehnatini bartaraf etish borasida qilingan ishlar, fuqarolarga ko'rsatilayotgan davlat xizmatlari sifatini oshirishga qaratilgan Davlat xizmatlari agentligi faoliyati, valyuta bozorining liberallashtirilishi, propiska tizimining bekor qilinishi va tashqi siyosatda salmoqli yutuqlarga erishilgani e'tiborga loyiq.

Joriy yilning sentabr oyida Prezident Shavkat Miromonovich Mirziyoyevning O'zbekistonning yaqin besh yildagi taraqqiyot strategiyasidan ko'zlangan maqsadlar, belgilangan vazifalarni amalga oshirish tamoyillarini jamlagan “Yangi O'zbekiston strategiyasi” nomli kitobi chop etildi. Unda Yangi O'zbekiston va Uchinchi Renessansni qurish bo'yicha qilinayotgan ishlar va milliy taraqqiyot istiqbollari haqida fikr yuritilgan. Ushbu asar “Yangi O'zbekiston orzusi, bugungi kunlarimizga nisbatan aytganda, hozirgi davrning taqozosi, uning asl qiyofasini, harakatlantiruvchi kuchlari va omillarini belgilaydigan g'oyaviy-ma'naviy asos, xalqimizga xos yaratuvchanlik shijoati va keng ko'lamli islohotlarimizning yaqqol ifodasidir”, so'zлari bilan boshlanadi.

“Harakatlar strategiyasi”ning mantiqiy davomi sifatida nashr etilgan ushbu kitob konseptual ahamiyatga ega bo'lib, unda mamlakatimizda keyingi yillarda amalga oshirilgan iqtisodiy islohotlar va kelgusidagi ustuvor vazifalar aniq bayon etilgan.

Mazkur kitob o‘quvchilarda Yangi O‘zbekistonning zamonaviy demokratik qiyofasi qanday yaratilayotgani, mamlakatni yangi rivojlanish bosqichiga ko‘tarish uchun belgilab olingan strategik yo‘l to‘g‘risida yaxlit tasavvur hosil qilish imkonini beradi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti saylovi munosabati bilan bo‘lib o‘tgan saylovoldi uchrashuvlarida bildirilgan fikr-mulohazalar, amaliy taklif va tashabbuslar Yangi O‘zbekiston Taraqqiyot strategiyasini yanada takomillashtirishga xizmat qildi.

Yangi saylangan O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning lavozimga kirishish tantanali marosimiga bag‘ishlangan Oliy Majlis palatalari qo‘shma majlisida “Yangi O‘zbekiston Taraqqiyot strategiyasi asosida demokratik islohotlar yo‘lini qat’iy davom ettiramiz” mavzusida so‘zlagan nutqida kelgusi besh yilga mo‘ljallangan ustuvor yo‘nalishlar haqida so‘z yuritildi.

Unda davlatimiz rahbari “El-yurtimiz biz boshlagan xalqchil islohotlarga bugun xayrixohlik va qat’iy ishonch bilan qarab, ularning hosili va samarasini tezroq ko‘rishni istamoqda. Ana shu haqli talabni inobatga olgan holda, biz Yangi O‘zbekiston Taraqqiyot strategiyasini ishlab chiqib, saylov jarayonida uni o‘ziga xos umumxalq muhokamasidan o‘tkazdik. Bu muhim konseptual hujjatda islohotlarimizning uzviyligi va davomiyligini ta’minlash maqsadida “Harakatlar strategiyasidan – Taraqqiyot strategiyasi sari” degan tamoyil asosiy g‘oya va bosh mezon sifatida kun tartibiga qo‘yildi”, deya ta’kidladi. Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi milliy rivojlanishimizning yangi bosqichini boshlab beradi. Bundan buyon jamiyat va davlat ishlarini boshqarishdagi faoliyat “inson – jamiyat – davlat” degan yangi tamoyil asosida tashkil etiladi.

Yangi O‘zbekiston Taraqqiyot strategiyasi 7 ta yo‘nalishdan iborat:

Birinchi yo‘nalish erkin fuqarolik jamiyatini rivojlantirish orqali xalqparvar davlat barpo etishga qaratilgan. Buning uchun kelgusida davlat funksiyalarining katta qismi markazdan hududlarga o‘tkaziladi. Har bir mahallada hokim yordamchisi lavozimi joriy etiladi. Tuman byudjeti qo‘srimcha manbalar bilan ta’minlanib,

mahallaning alohida jamg‘armasi shakllantiriladi. Markaziy idoralar transformatsiya qilinib, ixcham va samarali boshqaruv tizimi yaratiladi, bir xil yo‘nalishdagi vazifalarni amalga oshirayotgan idoralar optimallashtiriladi; Ikkinci yo‘nalish adolat va qonun ustuvorligini mustahkamlash, inson qadr-qimmatini ta’minalash vazifalarini qamrab olgan. Bu borada sudlov tizimi va advokatura instituti, huquq-tartibot organlari faoliyati takomillashtiriladi. Tadbirkor va mulkdorlar huquqlarining himoyasi kuchaytiriladi. Korrupsiyaga barham berishga davlat va jamiyatning barcha kuch va vositalari safarbar etiladi. Bunda aybdorlarni huquqiy javobgarlikka tortish bilan cheklanib qolmasdan, korrupsiyaning sabablarini oldindan bartaraf etish choralari ko‘riladi; Uchinchi yo‘nalish milliy iqtisodiyotni rivojlantirish borasidagi rejalarini qamrab oladi. Bu borada 2030-yilga borib, jon boshiga hisoblaganda, aholi daromadlari o‘rtacha ko‘rsatkichdan yuqori bo‘lgan davlatlar qatoriga chiqish maqsad qilingan bo‘lib, bunga xususiy sektorni rag‘batlantirish va uning ulushini oshirish hamda to‘g‘ridan to‘g‘ri xorijiy investitsiyalarni jalb etish hisobidan erishiladi. Makroiqtisodiy barqarorlikni ta’minalab, inflyatsiya darajasini belgilangan 5 foizgacha pasaytirish choralari ko‘riladi. Shuningdek, aholini uy-joy va toza ichimlik suvi bilan ta’minalash, zamonaviy yo‘l va kommunikatsiya tarmoqlarini barpo etish, jamoat transporti hamda hududlararo qatnovlarni yaxshilash bo‘yicha ham yirik loyihalar amalga oshiriladi; To‘rtinchchi yo‘nalishga asosan adolatli ijtimoiy siyosat yuritish hamda inson kapitalini rivojlantirishning eng muhim omili hisoblangan sifatli ta’lim-tarbiya masalasi bundan buyon ham doimiy e’tibor markazida bo‘ladi. Bu borada oliy toifali o‘qituvchilarning oylik maoshini 2025-yilga borib, ekvivalent hisobida 1 ming dollarga yetkazish ko‘zda tutilgan. Yangi maktablar qurish, mavjudlarining moddiy-texnik bazasini mustahkamlash, sohaning barcha bosqichlari o‘rtasida uzviylikni ta’minalashga qaratilgan Milliy ta’lim dasturi ishlab chiqiladi.

Aholi salomatligini mustahkamlash uchun barcha sharoitlar yaratiladi. Kelgusi

besh yilda oliy toifali shifokorlar maoshi ham ekvivalent hisobida 1 ming dollarga yetkaziladi. Viloyat, tuman va shaharlarda ixtisoslashgan tibbiy xizmatlar ko‘lami kengaytiriladi. Davlat tibbiy sug‘urta tizimi ishga tushirilib, mablag‘ aniq bemorga bog‘langan holda ajratiladi. Jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirish, sog‘lom turmush tarzini qaror toptirish muhim vazifa bo‘lib qoladi;

Beshinchi yo‘nalishga asosan ma’naviy va ma’rifiy sohalarda islohotlar amalga oshiriladi. Shu maqsadda “Yangi O‘zbekiston – ma’rifatli jamiyat” konsepsiysi amalga oshiriladi. Madaniyat va san’atni yuksaltirish, yoshlarni sog‘lom e’tiqod ruhida tarbiyalash, millatlararo hamjihatlik va o‘zaro hurmatni mustahkamlashga ustuvor ahamiyat qaratiladi.

Zero, bugungi kunda yurtimizda 130 dan ortiq millat va elat vakillari yagona va ahil oila bo‘lib yashayotgani, fidokorona mehnati bilan mamlakat taraqqiyotiga munosib hissa qo‘shayotgani e’tiborga loyiq. Bu borada O‘zbekiston Respublikasining Prezidenti: “Bizning davlat siyosatimizda bundan buyon ham barcha millat va elat vakillarining milliy o‘zligini, ona tili va madaniyatini, dini, urf-odat va an’analarini saqlab qolish va rivojlantirishga ustuvor ahamiyat beriladi”, deya alohida ta’kidlab o‘tgani bejizga emas;

Oltinchi yo‘nalishga asosan global muammolarning milliy va mintaqaviy darajadagi yechimlarini topish, bu boradagi barcha sa’y-harakatlarni uyg‘unlashtirishga e’tibor qaratiladi. Xususan, Orolbo‘yini ekologik innovatsiyalar va texnologiyalar hududi sifatida rivojlantirish, Butunjahon ekologiya Xartiyasini ishlab chiqish masalalari diqqat markazida bo‘ladi.

Mamlakatimizda bo‘lib o‘tgan “Markaziy va Janubiy Osiyo: mintaqaviy o‘zaro bog‘liqlik. Tahdidlar va imkoniyatlar” mavzusidagi konferensiyada qabul qilingan qaror va hujjatlarning izchil bajarilishi uchun xalqaro hamkorlar bilan zarur chora-tadbirlar amalga oshiriladi;

Yettinchi yo‘nalishda mamlakatimizdagi tinchlik va xavfsizlikni ta’minlash, xalqaro hamkorlikni rivojlantirish borasidagi vazifalar o‘z ifodasini topgan.

O‘zbekiston Qurolli Kuchlarining qudratini yanada oshirish, harbiylarning jangovar shayligi, jismoniy va ma’naviy tayyorgarligini kuchaytirishga e’tibor qaratiladi. Xalqaro hamkorlikda pragmatik va chuqur o‘ylangan tashqi siyosat, iqtisodiy diplomatiya davom ettiriladi. Avvalo, qo‘sni mamlakatlar va dunyoning barcha mintaqalaridagi sheriklar bilan o‘zaro manfaatli va ko‘pqirrali aloqalar kengaytiriladi.

Umuman olganda, “Yangi O‘zbekiston Taraqqiyot strategiyasi”da aks etgan maqsad va vazifalar mamlakatimizda “Inson qadri uchun” degan ustuvor tamoyilni to‘la ro‘yobga chiqarish – davlatimiz rahbarining ezgu sa’y-harakatlarida bosh mezon bo‘lib qolganligidan dalolat beradi.

Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasida yillar davomida amal qilib kelgan “davlat-jamiyat-inson” tamoyili “inson-jamiyat-davlat” tamoyiliga o‘zgartirishga zamin yaratish bilan birga, O‘zbekistonda har bir fuqaroning qadrini yuksaltirish va farovonligini oshirishni jamiyat kun tartibiga qo‘ymoqda.

Ayniqsa, taraqqiyot strategiyasida ma’naviyat va ma’rifiy sohalarga doir maqsadlar belgilanganligi, jamiyatimiz ma’naviyat yuksalishi yo‘lida yanada sobit bo‘lishiga alohida urg‘u berilgani diqqatga sazovor. Shu maqsadda “Yangi O‘zbekiston – ma’rifatli jamiyat” konsepsiysi amalga oshiriladi. Madaniyat va san’atni yuksaltirish, yoshlarni sog‘lom e’tiqod ruhida tarbiyalash, millatlararo hamjihatlik va o‘zaro hurmatni mustahkamlashga ustuvor ahamiyat qaratiladi. Jamiyatimizda ma’naviyat va moddiy hayot uyg‘un ravishda olib borilishi va borilayotganligi o‘z tasdig‘ini topmoqda. Prezidentimiz ta’biri bilan aytganda, “Kimki ma’naviyat masalasi – bu faqat ma’naviyat va ma’rifat markazi yoki tegishli vazirlik va idoralarning ishi deb o‘ylasa, xato qiladi”. Zero, ma’naviyat – jamiyatdagi barcha siyosiy-ijtimoiy munosabatlarning mazmuni va sifatini belgilaydigan poydevordir. Ma’naviy – ma’rifiy sohasi oldida turgan ulug‘ maqsad – Uchinchi Renessansga poydevor qo‘yish va uni barpo etish, avvalo, xalqimizning tafakkurini yuksaltirishdan iborat.

Agar ma'nан va ruhan sog'lom, dunyo va mintaqada kechayotgan jarayonlarni teran tahlil qila oladigan, oqni qoradan, yaxshini yomondan ajrata biladigan, islohotlarga hozirjavob, ma'naviy yuksak avlodni tarbiyalab yetishtirish vazifasi uddalansa, fikri zalvorli, e'tiqodi sog'lom bolalarni soxta oqimlarga ergashtirish, axborot xurujlari xo'ragi bo'lish, har xil chalasavod, johil odamlarning tuzog'iga ilintirishga urinishlar barham topadi.Taqdirini yurt taqdiriga bog'lash, daxldorlik hissini namoyon etish yoshlارимиз kun tartibiga aylanib boradi.

Xulosa o'rnida shuni aytish lozimki, taraqqiyot strategiyasida belgilangan maqsadlarni to'laqonli amalga oshirishda barchamizdan mustahkam iroda va qat'iy intizom, bor imkoniyatlarni to'la safarbar qilish talab etiladi. Albatta, bunda har birimiz faol bo'lishimiz, bir kuch, bir qudrat bo'lib Yangi O'zbekistonni barpo etishda o'z hissamizni qo'shishimiz lozim.

Adabiyotlar:

- [1] Sh.M.Mirziyoyev "Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir", Toshkent – "O'zbekiston"- 2018
- [2] Sh.M.Mirziyoyev "Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug'", hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ladi", Toshkent – "O'zbekiston"- 2019
- [3] Асроров, А. А., Ярикулов, Ш. Ш., & Турдиев, М. Р. (2017). Особенности встречаемости и повышение эффективности лечения семейного хронического тонзиллита у детей. Вестник Совета молодых учёных и специалистов Челябинской области, 3(2 (17)).
- [4] Aminjonova, C. (2021). Problems and methods of teaching the subject "Biology". Центр научных публикаций (buxdu. uz), 1(1).
- [5] Аминжонова, Ч. А., & Мавлянова, Д. А. (2020). Методика преподавания предмета "биология" в системе высшего медицинского образования. In методологические и организационные подходы в психологии и педагогике (pp. 8- 11).
- [6] Nazarova, F., & Hudaikulova, N. (2019). Healthy generation-the basis of a

healthy family. Scientific Bulletin of Namangan State University, 1(7), 69-73.

[7] Асроров, А. А., Гафарова, С. У., & Мухамеджанова, М. Х. (2016). Формирование хронического тонзиллита у детей в зависимости от клиникоиммуногенетических факторов. Педиатрический вестник Южного Урала, (2).

[8] Akmalovna, A. C., & Olimovna, A. G. (2020). Methodology and problems of teaching the subject “Biology” in medical universities and secondary educational schools. Eurasian Medical Journal, (2), 6-8.